

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van	College van B&W
Onderwerp	Besluitvorming noodopvang asielzoekers Wilderszijde
Datum	23 mei 2023
Ons kenmerk	U23.01865

Geachte raadsleden,

We verkeren als land in een asielcrisis. Het COA, dat verantwoordelijk is voor de opvang van asielzoekers kan de enorme stroom vluchtelingen niet meer aan. Daarom moeten er in Nederland op korte termijn verschillende soorten opvanglocaties gerealiseerd worden.

In eerdere beeldvormende avonden (dd. 1 februari en 12 april) informeerden wij u over het voornemen van het college. Tijdens de commissievergadering van 11 mei jongstleden heeft de commissie gesproken over vier alternatieven. In deze brief leest u naast een korte aanleiding over 1) het besluit van het college van Lansingerland om noodopvang voor asielzoekers te realiseren, 2) de aangewezen locatie, 3) de randvoorwaarden en de financiën en 4) de wijze waarop we gezamenlijk tot besluitvorming hierover komen.

Spreidingswet en de opgave voor gemeenten

Met de aankomende Spreidingswet kan het Rijk gemeenten verplichten tot het opvangen van asielzoekers. Volgens de informatie die nu bekend is, wordt van gemeenten verwacht dat zij een opvangplan indienen op basis van het richtcijfer van het aantal opvangplekken. Op dit moment is de schatting dat Lansingerland minimaal 300 asielzoekers zal moeten opvangen.

Opvanglocaties komen in verschillende vormen; crisis-nood (6-12 maanden), nood (1 tot 3 jaar) en structurele opvanglocaties (AZC's). Crisis-noodopvanglocaties worden georganiseerd en beheerd door de veiligheidsregio's en zijn er voor ongeveer zes maanden tot een jaar. De huidige locatie voor ruim 50 asielzoekers aan de Tobias Asserlaan is zo'n crisis-noodopvanglocatie. Deze crisis-noodopvanglocaties hebben tijdelijk wat ademruimte gecreëerd, maar bieden geen structurele oplossing voor de lange termijn. Het is daarom zaak om voor een langere termijn voldoende opvangcapaciteit te creëren.

Gemeenten hebben hierdoor in feite een structurele opdracht voor de opvang van asielzoekers. De uitvoering van opvang op nood en structurele locaties wordt georganiseerd en beheerd door het

COA. Van belang is om hier als gemeente zoveel als mogelijk regie op te pakken en te houden. Dat doen we door nu proactief te handelen en het (vooralsnog uitblijvende) wettelijke kader niet af te wachten. Bovendien worden de huidige crisis-noodopvanglocaties binnenkort gesloten (zo ook de huidige opvang Tobias) en worden nu de regionale regietafels ingericht waar afstemming binnen de regio plaatsvindt.

Regie houden over opvang in Lansingerland

Het college van Lansingerland wil niet wachten op de invoering van de Spreidingswet, maar daarop anticiperen en nu zelf de regie pakken ten aanzien van de (nood)opvang van asielzoekers. Ook zonder wettelijk kader is de crisis bij de opvang van asielzoekers immers een feit. Als we proactief opereren hebben we meer ruimte om zelf de regie te houden over realisatie en randvoorwaarden.

Zowel de gemeenteraad als het college van B&W wordt met de voorgestelde aanpak in staat gesteld om regie te houden over de mate waarin, de manier waarop en de locatie waar de opvang wordt gerealiseerd en dit in samenwerking met het COA vorm te geven. Het college is bevoegd te besluiten over (nood)opvang en daarvoor een locatie aan te wijzen. De gemeenteraad besluit over de randvoorwaarden en de benodigde middelen (al dan niet vooruitlopend op latere dekking vanuit COA/Rijk).

College heeft besloten noodopvang voor asielzoekers te realiseren

Wij informeren u hierbij over ons besluit om noodopvang voor asielzoekers te realiseren. Het college wijst hiervoor de locatie op Wilderszijde aan. We lichten u graag de aanleiding en besluiten toe. In de bijlagen van deze brief vindt u de exacte besluitvorming. Parallel bieden wij u een voorstel aan over de randvoorwaarden en financiën voor de noodopvanglocatie waarover u tijdens de commissievergadering van 8 juni 2023 met elkaar in gesprek gaat.

Locatie noodopvang: Wilderszijde

Het college van B&W heeft besloten een noodopvangvoorziening te realiseren op een kavel ten behoeve van tijdelijke voorzieningen in het project Wilderszijde (kavel direct achter het gemeentehuis). De aangewezen locatie Wilderszijde voorziet in belangrijke randvoorwaarden die eerder door de gemeenteraad zijn gesteld voor de opvang van vluchtelingen, zoals bijvoorbeeld de kleinschaligheid en de nabijheid van maatschappelijke voorzieningen die aantrekkelijk zijn voor de doelgroep gezinnen, zoals de tijdelijke basisscholen. Op de aangewezen locatie kan snel gerealiseerd worden omdat de gemeente eigenaar is van de grond en omdat de kavel op dit moment nog niet bebouwd is, te beginnen met de herhuisvesting van de huidige crisis-noodopvanglocatie Tobias. Er zijn tekeningen gemaakt die laten zien dat er genoeg ruimte is voor in ieder geval meerdere schoolgebouwen en een noodopvanglocatie voor asielzoekers. Om snel te kunnen voorzien in deze noodopvanglocatie besluit het college om het bouw- en woonrijp maken van de kavel enkelvoudig te gunnen.

Randvoorwaarden en financiën

Kaders voor het realiseren van deze opgave

Naast het besluit over het realiseren van opvang op Wilderszijde, doet het college ook een voorstel voor randvoorwaarden over onder andere de duur, het aantal asielzoekers, maatschappelijk middenveld en het participatieproces. Het college vindt deze randvoorwaarden belangrijk voor de uiteindelijke realisatie van de noodopvang. Tijdens de commissievergadering op 8 juni 2023 bespreekt uw commissie het raadsvoorstel over de randvoorwaarden.

Capaciteit voor het realiseren van deze opgave

Het raadsvoorstel bevat ook een financieel voorstel. Om dit alles te organiseren en realiseren, is er een ambtelijk kernteam geformeerd dat het voorbereidende werk op zich neemt. Deze capaciteit kan niet worden vrijgemaakt in de huidige organisatie, zonder dat het werk aan de andere grote opgaven daaronder lijdt. Daarom vraagt het college uw instemming om extra budget voor de formatie van externe capaciteit vrij te maken.

Burgerparticipatie: omwonenden en ontwikkelaars op de hoogte

We vinden het belangrijk om betrokkenen te informeren over het besluit. De afgelopen tijd is er regelmatig overleg geweest met de omwonenden en ontwikkelaars van Wilderszijde. Met alle drie de omwonenden is recent expliciet gesproken over mogelijke opvang van asielzoekers. Er zijn vooralsnog geen bezwaren geuit. Ook met de ontwikkelaars van Wilderszijde is gesproken en ook daar zijn geen bezwaren geuit.

Na definitieve besluitvorming betrekken we de omwonenden en ontwikkelaars nauw bij de inrichting van de noodopvanglocatie.

Vervolgproces: bespreking in de commissievergadering Samenleving op 8 juni 2023

Tijdens de commissievergadering bespreekt u het raadsvoorstel over de randvoorwaarden en de financiën voor de realisatie van de noodopvang. In de gemeenteraadsvergadering van juni 2023 neemt u hierover een definitief besluit.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester